

mærker om dette Spørgsmaal bl. a. følgende, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse vil oplæse af hans Skrift „Privatrettens almindelige Del“, 1ste Bind, Side 314: „Ster der Forandring i den Rangfølge, hvori en tinglig Ret skal i Sammenligning med andre tinglige eller personlige Forandringer nyde Jyldestgørelse af den Ting, hvorover den tinglige Ret haves, kan dette dog ikke komme den til Skade, der i Medfør af de ældre Love har erhvervet den fortrinligere Ret, medmindre anderledes særligen foreskrives; thi ellers kan den ny Lov, da den angaar erhvervede Rettigheder, ikke have tilbagevirkende Kraft.“ Derefter anfører Forfatteren en Række Eksempler fra Lovgivningen, som vise, at denne hylder Grundsetningen, om, at Love, som forandre en tinglig Rets Stilling, ikke have tilbagevirkende Kraft. Hvis man nu vil sige: Ja, men det er kun en enkelt Forfatter, selv om det er en meget anerkendt Forfatter, saa skal jeg nævne et juridisk Værk af nyeste Dato, 1ste Bind af „Nordisk Retsencyklopædi“, der udgives og skrives af de ypperste Jurister i de tre nordiske Lande — Krieger, Møller og fl., vor forrige Justitsminister har medvirket. Dette Værk, som altsaa er Resultatet af de bedste Juristers Samarbejde, htræter om det omhandlede Spørgsmaal: „At en allerede kontraktmæssig stiftet Panteret ikke uden videre kan ophæves, indskræntes eller ophæves“ — det vil sige ved en ny Lov — „følger af, hvad ovenfor er udvillet; det samme antages ogsaa om Retspant og legale Panterrettigheder. Derfor kunne ny Love, som forandre Prioritetsordenen, ikke gives Anvendelse til Skade for ældre Panterrettigheder.“ Der kan herefter ikke være mindste Tvivl om, at tilbagevirkende Kraft paa dette Omraade kan en ny Lov kun have, naar det udtrykkelig bestemmes i den. Hvorvidt sligt kan bestemmes, uden at man kommer i Strid med Forsättningsbestemmelser, er en anden Ting; det skal jeg ikke her komme ind paa. Jeg vil kun bidrage mit til, at man gør sig klart, at det foreliggende Lovforslag ikke, selv om det blev Lov, vilde kunne faa Betydning over for Panterrettigheder, som nu ere stiftede; den kunde kun faa Betydning for Fremtiden. Jeg indrømmer, at Forslagets § 3, som tilstøter at nye Ejendets Fortrinsret i Konkurstilfælde

over for Underpant i Løsøre, som er pantsat sammen med Ejendommen, indeholder en Regel af nogen Betydning; men det maa kun ikke overjes, at Paragraffen blot giver en Udflugt til noget fremtidigt, men ikke kan komme til at gælde over for allerede bestaaende Panteretsforhold.

Jeg kommer nu til den meget omtalte § 4. Den ærede Ordfører har dog taget Hensyn til, hvad jeg udtalte ved 2den Behandling, at skønt det maatte antages at have været hans Hensigt, at det Tilfælde, at en Panthaver tager Pantet til Brug, skulde gaa ind under Paragraffen, saa havde denne Hensigt dog fundet et meget uheldigt Udtryk i Forslaget. Nu foreslaas det udtrykkelig i det ny Endringsforslag Nr. 5, at Reglen om Ejendets Fortrinsret i Løsøre, der er pantsat i Forbindelse med en fast Ejendom, ogsaa skal komme til Anvendelse, naar en saadan Ejendom tages til brugelig Pant af en Panthaver. For saa vidt synes Sagen at være meget klar. Men der synes at hvile den Støbet over alt, hvad den ærede Ordfører foretager sig angaaende dette Lovforslag, at det altid ender i det uklare, saaledes at det ikke er muligt at faa rigtig Rede paa, hvad Meningen egentlig er. Man læser videre i Paragraffen, og kommer til Ordet „Udløget“ som Kælesnavn for de Begivenheder, der gøre Ejendets Fortrinsret i det pantsatte Løsøre virksom. Jeg har tidligere fremhævet, at Ordet „Udlæg“ ikke kan benyttes om den Handling, at en Panthaver tager den pantsatte Ejendom til Brug; det sker ikke paa samme Maade, som den, hvorpaa et Udlæg iværksættes; der er andre Betingelser for og andre Virkninger af et Udlæg end af den Handling, at Panthaveren tager sit Pant til Brug. Altsaa det, at der tales om „Udløget“ som omfattende den hele Situation, vækker Tvivl. Saa gaa vi videre og læse i den ny § 4's Slutning, at „saa snart Ejendeforholdet ophører, kan der for det Ejendets forbeholdte Krav gøres Udlæg, saa længe det pantsatte er i Ejerens eller i Udlægshaverens Besiddelse.“ Men da nu den Panthaver, der har taget Ejendommen til Brug, hverken er Ejer eller Udlægshaver, vil det jo sige, naar vi holde os til Ordene — og naar der spørges om Fortsættelsen af en Lovbestemmelse, kommer det jo an paa, hvad Ordene sige — at Ejendets